

Verslag van “De zachte anarchist” door Jan Peumans (17/10/2024)

Politici zijn vertegenwoordigers van een bepaald gedachtegoed, die hun inspiratie halen uit uiteenlopende ideologieën, om onze samenleving in te richten en maatschappelijke problemen op te lossen. Voor de meeste mensen is politiek een ver-van-hun-bedshow. Niettemin nemen politici beslissingen die een invloed hebben op ons dagelijks leven. Het bestuur nodigde een oude krokodil uit met heel wat kilometers op zijn politieke teller. Jan Peumans is een voormalig politicus voor N-VA. Hij is erevoorzitter van het Vlaams Parlement en bekleedde in zijn politieke loopbaan diverse functies. Bij televisiekijkend Vlaanderen is hij vooral bekend als de humoristische voorzitter van het VRT-kijkcijferkanon “Vrede op Aarde”. Het bestuur was in zijn nopjes 84 toehoorders te mogen verwelkomen en hen koffie met het heerlijke gebakje “Plaisir Sucré” aan te bieden. De rebelse Limburger kwam spreken over zijn leven, werk en rijke politieke carrière. Hij groeide op in een Vlaams-nationalistische sfeer mede doordat zijn oom die actief was betrokken bij de collaboratie, door het verzet werd doodgeschoten. Zijn nogal hardnekkige karaktertrekken manifesteerden zich al op vrij jonge leeftijd. Hij aardde niet in de tucht die hoorde bij een internaat. Op de universiteit kwam volop zijn anarchistisch trekje te voorschijn en werd hij een overtuigd marxist. Hij was zelfs even lid van de Partij van de Arbeid, meer omwille van zijn drang naar anarchisme dan uit overtuiging waardoor hij vlug afhaakte. Hij was erg begaan met de jeugdbeweging en het milieu, zo slaagde hij erin het Limburgse natuurlandschap te beschermen. In 1977 zette hij zijn eerste stappen in de politiek als schepen en provincieraadslid voor de Volksunie. Hij trok het nut van dit laatste bestuursniveau sterk in twijfel. Hij nam in de woelige jaren 80 deel aan de protesten in Voeren waar hij meerdere malen met de politie wapenstok werd afgetroefd en opgepakt. Wanneer zijn partij uit elkaar spatte, koos hij voor de N-VA. Hij behaalde in 2004 een parlamentszetel en kort nadien werd hij fractieleider in het Vlaams Parlement alsook ondervoorzitter van zijn partij die steeds maar groeide. Hij was een hardwerkende, rebelse dossiervreter en ging moeilijke thema's nooit uit de weg. Hij stond niet te springen voor een ideologische verbreding van zijn partij hoewel hij een loyale partijsoldaat was. In 2009 zat hij mee aan de onderhandelingstafel en werd hij uiteindelijk voorzitter van het Vlaams Parlement waar hij die functie op een geheel eigen wijze heeft ingevuld om de werking van dat democratische orgaan op een ingrijpende manier te verbeteren. Hij bood een unieke inkijk in het politieke ambt zoals de relaties met politieke mede- en tegenstanders. Als Vlaams-nationalist was hij ook een liefhebber van Wallonië. De overtuigde republikein in hart en nieren lichtte ook de motivatie achter zijn politiek engagement toe. Zijn persoonlijk levensverhaal werd verweven met belangrijke gebeurtenissen uit de geschiedenis van Vlaanderen. Deze spraakwaterval heeft nooit een blad voor zijn mond genomen om zaken te bekritisieren. Hij stampte graag tegen de schenen van anderen, ook van zijn eigen politieke vrienden. Hij was een notoire dwarsligger. Nochtans is hij één van de weinige politici die aanzien geniet over de partij-, taal- en landgrenzen heen. Zijn voordracht werd doorspekt met vele hilarische voorvallen en sappige anekdotes. We kunnen concluderen dat deze zachte anarchist een sleutelfiguur is geweest binnen de Vlaamse Beweging en de lokale, Vlaamse alsook nationale politiek van de laatste decennia.

Christine, verslaggever, en Lieve clubfotograaf